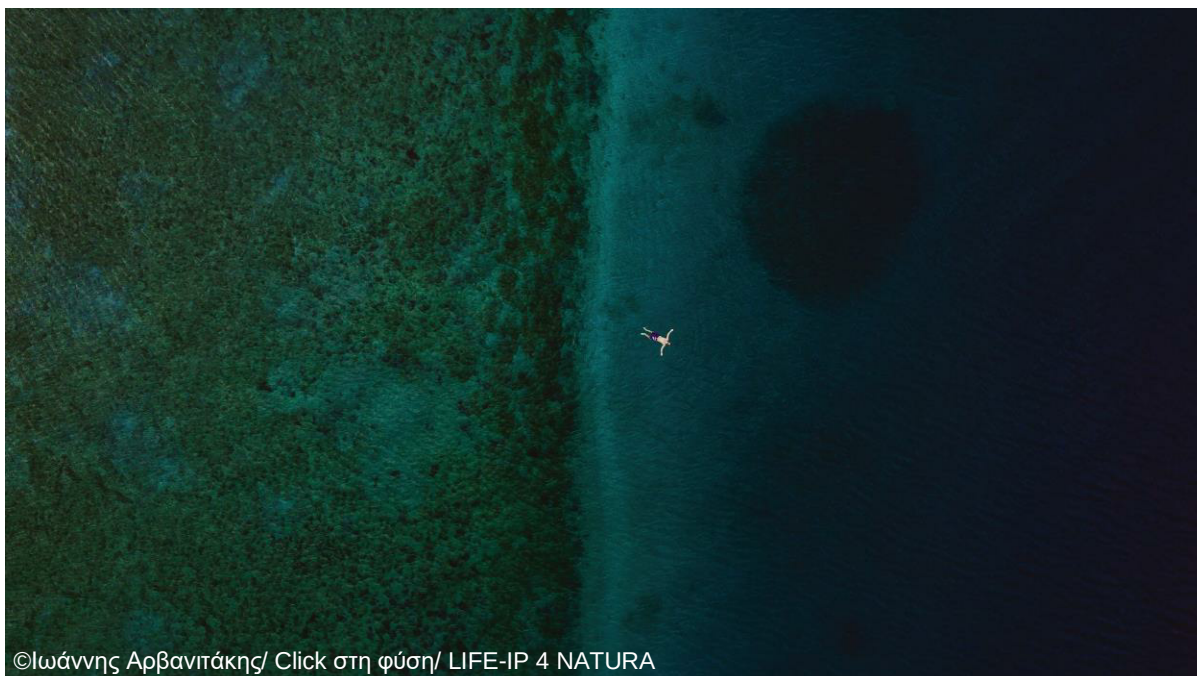

LIFE-IP 4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002)
Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των
περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και
των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα

Εκπαιδευτικό και συνοδευτικό υλικό για τις
δράσεις του προγράμματος κατάρτισης και
ενδυνάμωσης ικανοτήτων των εμπλεκόμενων
μερών (2022-2023)

Παραδοτέο Δράσης C.5

©Ιωάννης Αρβανιτάκης/ Click στη φύση/ LIFE-IP 4 NATURA

WWF Ελλάς
Νοέμβριος 2023

Με τη συγχρηματοδότηση του Προγράμματος LIFE
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση του Πράσινου Ταμείου

Έκδοση	Ημερομηνία	Σημειώσεις - τροποποιήσεις
1	Νοέμβριος 2023	Αρχική έκδοση

Προτεινόμενη βιβλιογραφική αναφορά:

Ορφανού Β., Καλλιβωκά Ε., Μελισσουργός Γ. (2023). Εκπαιδευτικό και συνοδευτικό υλικό για τις δράσεις του προγράμματος κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων των εμπλεκόμενων μερών (2022-2023). Έργο LIFE-IP 4 NATURA: Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων, και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα (LIFE16 IPE/GR/000002). Παραδοτέο Δράσης C.5. WWF Ελλάς, Αθήνα, 20 σελ. & 9 Παραρτήματα.

Suggested citation:

Orfanou V., Kallivoka E., Melissourgos Y. (2023). Capacity building material (2022-2023). LIFE-IP 4 NATURA: integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece (LIFE16 IPE/GR/000002). Deliverable of Action C.5. WWF Greece, Athens, pp. 20 & 9 Annexes.

Υπεύθυνος εταίρος της δράσης: WWF Ελλάς

Στη δράση συμμετέχουν οι ομάδες έργου των εταίρων:

- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Πανεπιστήμιο Πατρών
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία
- Περιφέρεια Κρήτης
- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- Περιφέρεια Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας
- Πράσινο Ταμείο
- Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής

Η παρούσα έκδοση εκφράζει αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών της. Ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα.

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη		iii
Summary		iv
1 Εισαγωγή		1
1.1 ΤΟ ΈΡΓΟ LIFE-IP 4 NATURA		1
1.2 Η ΔΡΑΣΗ C.5		1
2 Σχεδιασμός δράσεων κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων		2
2.1 Κατηγορίες δράσεων κατάρτισης		2
2.2 Κοινά-στόχοι		3
3 Δράσεις κατάρτισης 2022-2023		3
3.1 Σύνοψη		3
3.2 Διαδικτυακά σεμινάρια κατάρτισης (webinars)		5
3.2.1 Διαδικασία υλοποίησης		5
3.2.2 Σεμινάρια 2022-2023		6
3.2.3 Υλικό διαδικτυακών σεμιναρίων κατάρτισης		8
3.3 Μαθήματα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκαίτευσης		8
3.3.1 Στόχοι και λειτουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας		8
3.3.2 Νέα μαθήματα 2022-2023		9
3.3.3 Υλικό ηλεκτρονικής πλατφόρμας		11
4 Λοιπές δράσεις κατάρτισης έργου LIFE-IP 4 NATURA (2022-2023)		11
4.1 Διαδικτυακά Σεμινάρια χρήσης του Συστήματος Υποστήριξης Αποφάσεων (Decision Support System - DSS) για τη διαχείριση των περιοχών Natura 2000		11
4.1.1 Υλικό διαδικτυακών σεμιναρίων χρήσης του Συστήματος Υποστήριξης Αποφάσεων (Decision Support System - DSS) για τη διαχείριση των περιοχών Natura 2000		14

Εδώ ζούμε
Natura 2000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- Παράρτημα I** Παρουσιάσεις σεμιναρίων 2021-2023
- Παράρτημα II** Προσκλήσεις WWF Ελλάς για διαδικτυακά σεμινάρια
- Παράρτημα III** Συμμετέχοντες διαδικτυακών σεμιναρίων και φωτογραφική τεκμηρίωση
- Παράρτημα IV** Προσκλήσεις WWF Ελλάς για εγγραφή χρηστών στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «Εδώ ζούμε»
- Παράρτημα V** Ενδεικτικά στιγμιότυπα από την Ηλεκτρονική πλατφόρμας «Εδώ ζούμε»
- Παράρτημα VI** Εγγεγραμμένοι χρήστες ηλεκτρονικής πλατφόρμας «Εδώ ζούμε»
- Παράρτημα VII** Σεμινάρια ΟΦΥΠΕΚΑ για το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων - DSS LIFE-IP 4 NATURA (Κύκλος Α): Προσκλήσεις, παρουσίαση, συμμετέχοντες, φωτογραφική τεκμηρίωση
- Παράρτημα VIII** Σεμινάρια ΟΦΥΠΕΚΑ για το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων - DSS LIFE-IP 4 NATURA (Κύκλος Β): Προσκλήσεις, παρουσίαση, συμμετέχοντες, φωτογραφική τεκμηρίωση
- Παράρτημα IX** Σεμινάρια ΟΦΥΠΕΚΑ για το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων - DSS LIFE-IP 4 NATURA (Κύκλος Γ): Προσκλήσεις, παρουσίαση, συμμετέχοντες, φωτογραφική τεκμηρίωση

Σημείωση: Τα Παράρτηματα II – IX είναι μη δημοσιοποιήσιμα.

Περίληψη

Η δράση C.5 αποσκοπεί στη βελτίωση της κατανόησης και την επαύξηση των γνώσεων των κύρια εμπλεκόμενων μερών του δικτύου Natura 2000, σχετικά με την εφαρμογή των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους και τη διαχείριση των περιοχών αυτών.

Το παρόν παραδοτέο στοχεύει στην σύντομη αναφορά των δράσεων κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων που υλοποιούνται μέσω της δράσης C.5, και στην συγκεντρωτική παρουσίαση των υλικών που σχεδιάστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν από την ομάδα έργου κατά την υλοποίηση των δράσεων αυτών.

Κατά τη διετία Δεκέμβριος 2021 - Νοέμβριος 2023, υλοποιήθηκαν επιπλέον δύο (2) κύκλοι διαδικτυακών σεμιναρίων με θέμα «Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000», υλοποιήθηκαν ο πρώτος κύκλος διαδικτυακών σεμιναρίων με θέμα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών», ο πρώτος κύκλος διαδικτυακών σεμιναρίων με θέμα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών», ο πρώτος κύκλος διαδικτυακών σεμιναρίων με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές». Όλα τα παραπάνω σεμινάρια απευθύνονταν σε στελέχη δημόσιων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα στις περιοχές Natura 2000, από όλη την Ελλάδα.

Όσον αφορά την κατάρτιση των ομάδων χρηστών με οικονομικό ενδιαφέρον και ομάδων από την κοινωνία των πολιτών, κατά τη διετία Δεκέμβριος 2021 – Νοέμβριος 2023 υλοποιήθηκαν δύο κύκλοι διαδικτυακών σεμιναρίων με θέμα «Το δίκτυο Natura 2000 και η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα – επισκόπηση νομοθεσίας», και οι πρώτοι κύκλοι διαδικτυακών σεμιναρίων με τα εξής θέματα: «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Α' μέρος: Η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα», «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Β' μέρος: Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα», «Διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα», και «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές».

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκατάρτισης «Εδώ Ζούμε» που απευθύνεται σε στελέχη δημόσιων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα στις περιοχές Natura 2000 σε όλη τη χώρα εμπλουτίστηκε με μαθήματα που αφορούν θέματα διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα και θέματα διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών. Επιπλέον, ξεκίνησε η λειτουργία της εκπαιδευτικής πλατφόρμας που απευθύνεται σε ομάδες χρηστών με οικονομικό ενδιαφέρον, ομάδες της κοινωνίας των πολιτών και επιστήμονες με μαθήματα που αφορούν την ανάγκη προστασίας της φύσης, τις προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα, πως με αφορούν οι περιοχές Natura και η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην πράξη.

Summary

Action C.5 aims to improve the understanding and increase the knowledge of the main stakeholders of the Natura 2000 network, on the implementation of the Birds and Habitats Directives and the management of these protected areas.

This deliverable aims to briefly report on the training and capacity building actions implemented through Action C.5, and to provide an overview of the material designed and used by the project team during the implementation of these actions.

During the last reporting period (December 2021- November 2023), two more rounds of online seminars (webinars) presenting “The legal framework for the protection of biodiversity and Natura 2000 sites”, in addition first rounds of online seminars (webinars) were organized presenting “Management of Natura 2000 sites in Greece”, “Governance of Natura 2000 sites in Greece” and “Nature based solutions: An introduction to approaches and policies”. All the above seminars were organized for officers of competent authorities involved in the management of Natura 2000 sites in Greece.

Regarding the training of user groups with economic interest in Natura 2000 sites and groups from civil society, during the two year period December 2021 – November 2023, two rounds of webinars were implemented on the topic “The Natura 2000 network and the protection of biodiversity in Greece - overview of legislation”, and the first round of online seminars on “Biodiversity and protected areas in Greece. Part I: The protection of biodiversity in Greece”, “Biodiversity and protected areas in Greece. Part B: Protected areas in Greece”, “Management of Natura 2000 sites in Greece”, and on “Nature-based solutions: An introduction to approaches and policies”.

The asynchronous e-learning platform designed for officers of competent authorities throughout the country was enriched with courses related to the management of protected areas in Greece and the governance of protected areas. In addition, the operation of the educational platform has been launched, to user groups with economic interest, civil society groups and scientists with courses concerning the need to protect nature, protected areas in Greece, how Natura areas and the management of protected areas in practice.

1 Εισαγωγή

1.1 ΤΟ ΕΡΓΟ LIFE-IP 4 NATURA

Το LIFE-IP 4 NATURA είναι το πρώτο ολοκληρωμένο έργο LIFE (LIFE Integrated Project – LIFE-IP) που εγκρίνεται για την Ελλάδα, και ενσωματώνει δράσεις οι οποίες καλύπτουν όλο το εύρος των παραμέτρων που σχετίζονται με την προστασία της φύσης: πολιτική, οικονομία, κοινωνία, και επιστημονική γνώση.

Δώδεκα εταίροι, υπό τον συντονισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχεδιάζουν και υλοποιούν νέα εργαλεία προστασίας και διαχείρισης και αναδεικνύοντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η αρμονική συνύπαρξη του ανθρώπου με το φυσικό του περιβάλλον.

Το έργο LIFE-IP 4 NATURA φιλοδοξεί να ενισχύσει συνολικά την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και τη συμμόρφωση της χώρας με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για τη φύση. Αποτελεί την πρώτη ολοκληρωμένη και συντονισμένη πρωτοβουλία για την υλοποίηση του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας της χώρας για το δίκτυο Natura 2000 σε εθνικό, περιφερειακό, και τοπικό επίπεδο.

Το έργο συντονίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και σε αυτό συμμετέχουν έντεκα ακόμα εταίροι: το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το WWF Ελλάς, η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, η Περιφέρεια Κρήτης, η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης, η Περιφέρεια Αττικής, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, το Πράσινο Ταμείο, και ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ). Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Πράσινο Ταμείο.

1.2 Η ΔΡΑΣΗ C.5

Στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP 4 NATURA, η ομάδα έργου του WWF Ελλάς, ως συντονιστής εταίρος της δράσης C.5 «Κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων (stakeholder capacity building)», έχει αναλάβει τον σχεδιασμό ενός στοχευμένου προγράμματος κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων για τις ομάδες των εμπλεκόμενων μερών σχετικά με τις περιοχές Natura 2000 στην Ελλάδα, καθώς και την υλοποίησή του σε επαναλαμβανόμενους κύκλους εφαρμογής, αξιολόγησης, και επαναδιαμόρφωσης.

Η δράση C.5 έχει ως κύριο στόχο την βελτίωση της κατανόησης και την επαύξηση των γνώσεων των κύρια εμπλεκόμενων μερών (δημοσίων αρχών και χρηστών) σχετικά με τις ανάγκες εφαρμογής των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους, και ειδικότερα τις ανάγκες διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα.

Η δράση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των οδηγιών για τη φύση στη χώρα μας, όπως προβλέπεται από τα μέτρα του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020. Υλοποιείται μέσω σεμιναρίων και εργαστηρίων δια ζώσης, ζωντανών διαδικτυακών

συνεδριών, και ηλεκτρονικής ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης με χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Η στόχευση και το περιεχόμενο των επιμέρους δραστηριοτήτων, καθώς και το υλικό της κατάρτισης σχεδιάζονται με βάση τις αξίες και τις θέσεις των εμπλεκόμενων, με στόχο να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ανησυχίες τους, αυξάνοντας το επίπεδο εμπειρογνομosύνης και γνώσης, και ταυτόχρονα προσφέροντας πρόσθετες πληροφορίες σε θέματα εφαρμογής των οδηγιών για τη φύση και διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 της Ελλάδας.

Την δράση υλοποιεί και συντονίζει το WWF Ελλάς με τη συμμετοχή του ΥΠΕΝ, του Πράσινου Ταμείου, της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, του Πανεπιστημίου Πατρών, του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, ενώ επίσης συνδράμουν οι περιφερειακές αρχές-εταίροι του έργου (Περιφέρειες Κρήτης, Ανατ. Μακεδονίας και Θράκης, Αττικής και Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτ. Μακεδονίας).

2 Σχεδιασμός δράσεων κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων

Στο παρόν παραδοτέο παρουσιάζονται, συνοπτικά, οι δράσεις του προγράμματος κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων, για τους εμπλεκόμενους με τις περιοχές Natura 2000 στην Ελλάδα, που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα Δεκέμβριος 2021 – Νοέμβριος 2023, και παρατίθενται τα σχετικά υλικά που σχεδιάστηκαν και παρουσιάστηκαν από την ομάδα έργου κατά την υλοποίηση των δράσεων αυτών.

2.1 Κατηγορίες δράσεων κατάρτισης

Το πρόγραμμα κατάρτισης διαρθρώνεται σε δύο κύριες κατηγορίες δράσεων: (i) ζωντανά διαδικτυακά σεμινάρια κατάρτισης, και (ii) διαδικτυακά μαθήματα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης.

Ο αρχικός σχεδιασμός, όπως περιγράφηκε στην Α' έκθεση για την κατάρτιση και ενδυνάμωση ικανοτήτων εμπλεκόμενων μερών (Παραδοτέο Δράσης C.5, Νοέμβριος 2019), περιλάμβανε την υλοποίηση **δια ζώσης** δράσεων κατάρτισης **στις τέσσερις περιοχές που συμμετέχουν ως εταίροι στο έργο**, καθώς και τη λειτουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης. Ωστόσο, οι υγειονομικοί περιορισμοί που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19, οδήγησαν σε σημαντική αλλαγή του πλάνου υλοποίησης των σεμιναρίων της Δράσης C.5, κατά τη β' φάση του έργου.

Έτσι, στη θέση των δια ζώσης σεμιναρίων σχεδιάστηκαν ζωντανά **διαδικτυακά σεμινάρια κατάρτισης**, ενώ ταυτόχρονα **διευρύνθηκε η γεωγραφική κάλυψη** αυτών. Τα σεμινάρια αυτά –με τη μορφή πλέον των webinars– υλοποιήθηκαν για κοινά-στόχους στο σύνολο της χώρας, και όχι μόνο στις τέσσερις περιοχές του έργου. Η **ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης** λειτούργησε κανονικά σύμφωνα με τον προγραμματισμό του έργου, και επιπλέον **προωθήθηκε σε διευρυμένα κοινά-στόχους σε όλη την Ελλάδα**.

Η θερμή ανταπόκριση των κοινών στόχων, η μεγάλη συμμετοχή στα webinars, και η υψηλή αξιολόγηση που έλαβαν οι δράσεις κατάρτισης, επιβεβαίωσαν την επιλογή διεύρυνσης των κοινών-

στόχων αλλά και την επιλογή της αξιοποίησης των διαδικτυακών μέσων επικοινωνίας. Για τους λόγους αυτούς, η υλοποίηση των ζωντανών δράσεων κατάρτισης συνεχίστηκε μέσω διαδικτυακών σεμιναρίων κατάρτισης, με κοινά-στόχους από όλη την Ελλάδα, και **κατά τη γ' φάση του έργου**. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεκαίεσης συνεχίζει να εμπλουτίζεται με νέα μαθήματα, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του έργου, και να προωθείται τακτικά σε διευρυμένα κοινά-στόχους σε όλη την Ελλάδα.

2.2 Κοινά-στόχοι

Με βάση την ανάλυση εμπλεκόμενων και αναγκών κατάρτισης (όπως προέκυψαν από τη Δράση Α.4 «Χαρτογράφηση και ανάλυση των εμπλεκόμενων μερών»), πραγματοποιήθηκε ο σχεδιασμός του προγράμματος κατάρτισης, η εξειδίκευση των κοινών-στόχων, και η επιλογή των θεματικών ενότητων. Η αναλυτική περιγραφή, κατηγοριοποίηση και ανάλυση των κοινών-στόχων παρουσιάζεται στο αντίστοιχο παραδοτέο της Δράσης C.5.

Για τις ανάγκες σχεδιασμού και υλοποίησης της δράσης κατάρτισης C5 οι εμπλεκόμενοι – διακρίνονται σε δύο ευρείες ομάδες:

1. στελέχη δημοσίων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα σε περιοχές Natura 2000, ή
2. χρήστες των περιοχών με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών.

3 Δράσεις κατάρτισης 2022-2023

3.1 Σύνοψη

Συνοπτικά, οι δράσεις κατάρτισης που υλοποιήθηκαν και τα νέα μαθήματα που έγιναν διαθέσιμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα εκπαίδευσης, κατά την γ' φάση του έργου (Δεκέμβριος 2021 έως Νοέμβριος 2023), παρουσιάζονται στους ακόλουθους πίνακες.

Θεματικός κύκλος	Σεμινάρια/ εργαστήρια κατάρτισης	Υλοποίηση	Stakeholders
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	3ος κύκλος webinars με θέμα «Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000»	3 webinars, Μάρτιος 2022	ΟΜΑΔΑ 1 Στελέχη δημοσίων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα στις περιοχές Natura 2000, στις 13 περιφέρειες και 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας
ΘΚ2 Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών	1ος κύκλος webinars με θέμα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»	3 webinars, Μάιος 2023	

ΕΔΩ ΖΟΥΜΕ
Natura 2000

Θεματικός κύκλος	Σεμινάρια/ εργαστήρια κατάρτισης	Υλοποίηση	Stakeholders
ΘΚ2 Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών»	3 webinars, Ιούνιος 2023	
Ειδικά θέματα	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»	1 webinar, Νοέμβριος 2023	
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	4 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000»	2 webinars, Νοέμβριος 2023	
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Το δίκτυο Natura 2000 και η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα – επισκόπηση νομοθεσίας»	6 webinars, Νοέμβριος 2022	ΟΜΑΔΑ 2 Χρήστες των περιοχών Natura 2000 με οικονομικό ενδιαφέρον σε αυτές, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών, σε όλη την Ελλάδα
ΘΚ1 Νομικό πλαίσιο	2 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Το δίκτυο Natura 2000 και η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα – επισκόπηση νομοθεσίας»	3 webinars, Φεβρουάριος 2023	
ΘΚ3 Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Α' μέρος: Η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα»	3 webinars, Ιούνιος 2023	
ΘΚ3 Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Β' μέρος: Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα»	3 webinars, Ιούνιος 2023	
ΘΚ4 Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα»	1 webinar, Δεκέμβριος 2023**	
Ειδικά θέματα	1 ^{ος} κύκλος webinars με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»	1 webinar, Δεκέμβριος 2023**	

****Σημείωση:** Το υλικό και οι διαδικασίες διοργάνωσης για τη διεξαγωγή των σεμιναρίων «Διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα» και «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές» ολοκληρώθηκαν εντός του Νοεμβρίου 2023. Τα σεμινάρια υλοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο 2023 για την καλύτερη οργάνωση των ημερομηνιών διεξαγωγής.

Θεματικός κύκλος	Ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης «Εδώ ζούμε»	Υλοποίηση	Stakeholders
ΘΚ2 Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών	Μάθημα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»	Νοέμβριος 2022	Στελέχη δημόσιων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα στις περιοχές Natura 2000 σε όλη τη χώρα
ΘΚ2 Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών	Μάθημα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών και συμμετοχή εμπλεκόμενων μερών»	Αύγουστος 2023	
Ειδικά θέματα	Μάθημα ««Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»	Νοέμβριος 2023	
ΘΚ3 Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000	Μάθημα «Η ανάγκη προστασίας της φύσης»	Νοέμβριος 2022	Χρήστες των περιοχών Natura 2000 με οικονομικό ενδιαφέρον σε αυτές, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών, σε όλη την Ελλάδα
ΘΚ3 Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000	Μάθημα «Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα»	Νοέμβριος 2022	
ΘΚ4 Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000	Μάθημα «Τι ισχύει σε μια περιοχή Natura 2000»	Νοέμβριος 2023	
ΘΚ4 Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000	Μάθημα «Η διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην πράξη»	Νοέμβριος 2023	
Ειδικά θέματα	Μάθημα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»	Νοέμβριος 2023	

3.2 Διαδικτυακά σεμινάρια κατάρτισης (webinars)

3.2.1 Διαδικασία υλοποίησης

Αναλυτικότερα, τα webinars απευθύνονται και στις δύο μεγάλες ομάδες ενδιαφερομένων που αναφέραμε πιο πάνω: 1. στελέχη δημόσιων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα στις περιοχές Natura 2000, και 2. χρήστες των περιοχών με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών.

Επιπλέον, τα λεπτομερή στοιχεία επικοινωνίας όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, φορέων και ομάδων που είχαν καταγραφεί για όλες τις Περιφέρειες και Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, επικαιροποιήθηκαν για να συμπεριλάβουν αλλαγές διάρθρωσης υπηρεσιών καθώς και τη θεσμοθέτηση νέων φορέων.

Η ενημέρωση για την υλοποίηση των σεμιναρίων έγινε σε όλες τις περιπτώσεις με πρόσκληση του WWF Ελλάς απευθείας σε όλες τις ομάδες ενδιαφερομένων. Συνολικά εστάλησαν προσκλήσεις σε περίπου 2.500 παραλήπτες σε διάφορα επίπεδα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, καθώς και σε περίπου 2.200 παραλήπτες σε ομάδες χρηστών και της κοινωνίας των πολιτών.

Τα σεμινάρια τα οποία απευθύνονταν στα στελέχη των δημοσίων υπηρεσιών και φορέων τα παρακολούθησαν 983 συμμετέχοντες από όλη την Ελλάδα. Ο συνολικός αριθμός των σεμιναρίων που πραγματοποιήθηκαν το διάστημα 2021- 2023 είναι δώδεκα (12).

Τα σεμινάρια τα οποία απευθύνονταν σε ομάδες χρηστών και της κοινωνίας των πολιτών τα παρακολούθησαν συνολικά 1227 συμμετέχοντες. Ο συνολικός αριθμός των σεμιναρίων που πραγματοποιήθηκαν το διάστημα 2021- 2023 είναι δεκαεφτά (17).

Μετά από κάθε σεμινάριο, εστάλη σε όλους τους συμμετέχοντες η παρουσίαση καθώς και βεβαίωση παρακολούθησης. Επιπλέον, στο τέλος κάθε σεμιναρίου ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να το αξιολογήσουν μέσω σύντομου ανώνυμου ερωτηματολογίου. Η αξιολόγηση αυτή παρουσιάζεται στο παραδοτέο της υπο-δράσης D.1.2 («Β' έκθεση για την παρακολούθηση της κατάρτισης και ενδυνάμωσης ικανοτήτων εμπλεκόμενων μερών», Νοέμβριος 2023).

3.2.2 Σεμινάρια 2022-2023

Στη συνέχεια ακολουθεί μια σύντομη περιγραφή του περιεχομένου κάθε σεμιναρίου. Οι πλήρεις παρουσιάσεις βρίσκονται στο Παράρτημα Ι.

Σεμινάρια τα οποία απευθύνονταν στα στελέχη των δημοσίων υπηρεσιών και φορέων που σχετίζονται με τη διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Το νομικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας και τις περιοχές Natura 2000»

Το διαδικτυακό σεμινάριο αυτό παρουσιάζει τα βασικά για τη βιοποικιλότητα και το περιβαλλοντικό δίκαιο, παρουσιάζει το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τις περιοχές Natura 2000, με έμφαση την ευρωπαϊκή στρατηγική για την προστασία της βιοποικιλότητας, τις ευρωπαϊκές οδηγίες για τη φύση και τις βασικές υποχρεώσεις που προκύπτουν για τα κράτη μέλη καθώς και αναλύονται οι διατάξεις του άρθρου 6 της οδηγίας για τους οικοτόπους και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο άρθρο 6.3 της οδηγίας, οι ερμηνείες των βασικών εννοιών και ορισμών από το ευρωπαϊκό δικαστήριο και η εφαρμογή του άρθρου 6.3 από τα κράτη μέλη. Στο δεύτερο μέρος του σεμιναρίου παρουσιάζεται αναλυτικά το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών, οι διαφορετικές κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών, και τα εργαλεία διαχείρισης, το νομικό πλαίσιο για την προστασία των ειδών καθώς και μια σύντομη αναφορά στη διακυβέρνηση των προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με τον ν. 4685/2020.

Σε κάθε επαναληπτικό κύκλο του σεμιναρίου το υλικό επικαιροποιείται κατάλληλα με τις πρόσφατες εξελίξεις στο σχετικό νομικό πλαίσιο.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»

Το διαδικτυακό σεμινάριο αρχικά παρουσιάζει την έννοια της διαχείρισης και των σχετικών ορισμών, παρουσιάζει ένα γενικό εισαγωγικό και θεωρητικό κομμάτι που αφορά τη διαδικασία της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών καθώς και τα στάδια αυτής της διαδικασίας, και κάνει μια σύντομη αναφορά στα διαθέσιμα εργαλεία διαχείρισης. Στη συνέχεια επικεντρώνεται εξολοκλήρου στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα, στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η εφαρμογή της διαχείρισης. Τέλος, παρουσιάζει το διαχειριστικό σχέδιο ως ένα διαθέσιμο εργαλείο διαχείρισης, το περιεχόμενο που αυτό μπορεί να έχει καθώς και

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

παρουσιάζονται κάποια στοιχεία για την υλοποίηση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και χρηματοδότηση της διαχείρισης. Στη διάρκεια του σεμιναρίου παρουσιάζονται και παραδείγματα από διαχειριστικά μέτρα που έχουν εφαρμοστεί στην Ελλάδα σε περιοχές Natura 2000.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών»

Το διαδικτυακό σεμινάριο παρουσιάζει στην αρχή το θεωρητικό υπόβαθρο της διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με την IUCN, παρουσιάζει την έννοια της διακυβέρνησης καθώς και τους διαθέσιμους τύπους διακυβέρνησης προστατευόμενων περιοχών και κάνει μια σύντομη αναφορά στις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης. Στη συνέχεια επικεντρώνεται και παρουσιάζει το εθνικό σύστημα διακυβέρνησης, ποιοι είναι οι εμπλεκόμενοι φορείς και τα εργαλεία καθώς και τους τρόπους με τους οποίους οι αρμόδιοι φορείς μπορούν να συνεργάζονται μαζί τους και τους τρόπους με τους οποίους οι πολίτες και οι λοιποί εμπλεκόμενοι μπορούν να συμμετέχουν.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»

Το διαδικτυακό σεμινάριο αυτό παρουσιάζει και αναλύει την έννοια των λύσεων βασισμένων στη φύση (nature based solutions), παρουσιάζει παραδείγματα τέτοιων λύσεων από τη διεθνή εμπειρία, δίνει και παρουσιάζει αναλυτικά τις πολιτικές σε διεθνές, ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

Σεμινάρια τα οποία απευθύνονταν σε ομάδες με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000 και ομάδες από την κοινωνία των πολιτών

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Το δίκτυο Natura 2000 και η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα – επισκόπηση νομοθεσίας»

Το σεμινάριο αυτό παρουσιάζει μια επισκόπηση της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία της βιοποικιλότητας σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Επικεντρώνεται κυρίως στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας, τα διαθέσιμα εργαλεία διαχείρισης των περιοχών και γίνεται και μια σύντομη αναφορά στο σύστημα διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών όπως αυτό προβλέπεται από το νομικό πλαίσιο.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Α' μέρος: Η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα»

Στο σεμινάριο αυτό παρουσιάζεται η προστασία της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα. Στην αρχή παρουσιάζεται η ελληνική βιοποικιλότητα, είδη που αυτή φιλοξενεί και δίνεται έμφαση στην αξία που έχει η φύση καθώς και στις οικοσυστημικές υπηρεσίες και παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους η φύση υποβαθμίζεται και επομένως υπάρχει ανάγκη προστασίας. Στη συνέχεια το σεμινάριο επικεντρώνεται στους τρόπους με τους οποίους μπορεί να διαφυλαχθεί ο φυσικός πλούτος μέσω της προστασίας των ειδών και μέσω των προστατευόμενων περιοχών.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Βιοποικιλότητα και προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα. Β' μέρος: Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα»

Το σεμινάριο αυτό επικεντρώνεται στους διαφορετικούς τρόπους προστασίας της βιοποικιλότητας στην Ελλάδα, και στα διαφορετικά μέσα προστασίας που συναντάμε στο εθνικό νομικό σύστημα, και στη συνέχεια παρουσιάζεται το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών.

Εδώ ζούμε
Natura 2000

Το σεμινάριο στη συνέχεια παρουσιάζει το ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, τις ευρωπαϊκές οδηγίες για τη φύση και πιο συγκεκριμένα το δίκτυο Natura 2000 στην Ευρώπη και την Ελλάδα.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα»

Στο σεμινάριο αυτό παρουσιάζεται το τι σημαίνει διαχείριση των περιοχών Natura 2000 και πως γίνεται η διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα. Δίνεται έμφαση στο σχέδιο διαχείρισης, σε παραδείγματα διαχειριστικών στόχων και μέτρων, και τέλος παρουσιάζεται και ο τρόπος με τον οποίο χρηματοδοτούνται οι διαχειριστικές δράσεις για τις περιοχές Natura 2000 στην Ελλάδα.

Διαδικτυακό σεμινάριο με θέμα «Λύσεις βασισμένες στη φύση: Μια εισαγωγή στις προσεγγίσεις και τις πολιτικές»

Το διαδικτυακό σεμινάριο αυτό παρουσιάζει με σύντομο και κατανοητό τρόπο την έννοια των λύσεων βασισμένων στη φύση (nature based solutions), καθώς και κάποια παραδείγματα τέτοιων λύσεων από τη διεθνή εμπειρία. Στη συνέχεια παρουσιάζει μια επισκόπηση των σχετικών πολιτικών σε διεθνές, ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

3.2.3 Υλικό διαδικτυακών σεμιναρίων κατάρτισης

Το σχετικό υλικό περιλαμβάνει τα ακόλουθα και παρατίθεται στα αντίστοιχα Παραρτήματα:

- Παρουσιάσεις όλων των σεμιναρίων (Παράρτημα I)
- Προσκήσεις του WWF Ελλάς για κάθε κύκλο σεμιναρίων (Παράρτημα II – ΜΗ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΙΜΟ)
- Λίστες συμμετεχόντων για κάθε σεμινάριο και φωτογραφική τεκμηρίωση (Παράρτημα III – ΜΗ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΙΜΟ)

3.3 Μαθήματα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκαπίδευσης

3.3.1 Στόχοι και λειτουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεκαπίδευσης «Εδώ ζούμε» στοχεύει στη βελτίωση της κατανόησης του θεωρητικού και νομικού πλαισίου, αλλά και πρακτικών θεμάτων εφαρμογής και διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 της Ελλάδας. Η πρόσβαση στην πλατφόρμα γίνεται μέσω του συνδέσμου: <https://e-learning.edozoume.gr/>.

Με βάση την ανάλυση εμπλεκόμενων και αναγκών κατάρτισης (όπως προέκυψαν από τη Δράση Α.4 «Χαρτογράφηση και ανάλυση των εμπλεκόμενων μερών»), πραγματοποιήθηκε ο σχεδιασμός του προγράμματος κατάρτισης, η εξειδίκευση των κοινών-στόχων, και η επιλογή των θεματικών ενοτήτων. Η αναλυτική περιγραφή, κατηγοριοποίηση και ανάλυση των κοινών-στόχων παρουσιάζεται στο αντίστοιχο παραδοτέο της Δράσης C.5.

Για τις ανάγκες σχεδιασμού και υλοποίησης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας τηλεκαπαίδευσης, οι εμπλεκόμενοι – χρήστες της πλατφόρμας διακρίνονται και σε αυτή την περίπτωση στις ίδιες δύο ευρείες ομάδες:

1. στελέχη δημοσίων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα σε περιοχές Natura 2000, ή
2. χρήστες των περιοχών με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών.

Το εκπαιδευτικό υλικό διαμορφώνεται με βάση τις ανάγκες ενημέρωσης και κατάρτισης των επιλεγμένων κοινών-στόχων, και προσφέρεται σαν ολοκληρωμένη πρόταση κατάρτισης ανάλογα με την ομάδα στην οποία ανήκει ο κάθε εκπαιδευόμενος. Παρουσιάζεται με έναν ενδιαφέροντα, εύληπτο, και θεματικά οργανωμένο τρόπο, και περιλαμβάνει κείμενο, βίντεο, συμπληρωματικό υλικό, και παραπομπές σε εξωτερικές σελίδες για επιπρόσθετες πληροφορίες.

Καθώς το σύνολο του υλικού διατίθεται ελεύθερα σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο, ο αντίκτυπος του συγκεκριμένου μέσου υπερβαίνει το κοινό που δραστηριοποιείται στα γεωγραφικά όρια των περιφερειακών αρχών οι οποίες συμμετέχουν ως εταίροι στο έργο (και καλύπτουν ήδη σχεδόν το ένα τέταρτο των περιοχών Natura 2000 της χώρας).

Συγχρόνως, καθώς το πρόγραμμα κατάρτισης σχεδιάζεται έτσι ώστε, κατ' αρχήν, να καλύπτονται ορισμένες βασικές και αλληλοσυνδεόμενες πτυχές της εφαρμογής των οδηγιών για τη φύση με έμφαση στο δίκτυο Natura 2000, αναμένεται η παρακολούθηση των επιμέρους μαθημάτων να είναι ευρύτερη από ό,τι προσδιορίζει το ειδικότερο ενδιαφέρον των ποικίλων κοινών-στόχων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, σε συνδυασμό και με την χρονική ευελιξία που προσφέρεται ως προς την παρακολούθηση των μαθημάτων, αναμένεται ότι ο συνολικός αριθμός χρηστών θα είναι διευρυμένος, επιτυγχάνοντας για την πλατφόρμα τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο.

Η δοκιμαστική λειτουργία της πλατφόρμας ξεκίνησε το 2020 και η επίσημη λειτουργία της ξεκίνησε το 2021. Στην τρίτη φάση λειτουργίας της, πλέον, το διαθέσιμο υλικό περιλαμβάνει συνολικά 6 μαθήματα που απευθύνονται σε στελέχη δημόσιων υπηρεσιών και φορέων με αρμοδιότητα στις περιοχές Natura 2000 και 4 μαθήματα για χρήστες των περιοχών με οικονομικό ενδιαφέρον σε περιοχές Natura 2000, και μέλη της κοινωνίας των πολιτών.

Το περιεχόμενο των νέων μαθημάτων που υλοποιήθηκαν κατά την γ' φάση του έργου (Δεκέμβριος 2021 έως Νοέμβριος 2023), περιγράφεται στην ακόλουθη ενότητα.

3.3.2 Νέα μαθήματα 2022-2023

Θεματικός κύκλος 2: Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών

Μάθημα «Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών»

Το μάθημα αναλύει την έννοια της διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, παρουσιάζει τα διαφορετικά στάδια και χαρακτηριστικά αυτής της διαδικασίας, και επικεντρώνεται στα διαθέσιμα εργαλεία για την εφαρμογή της στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα. Στη συνέχεια, συζητά τις διαφορετικές κατηγορίες διαχειριστικών στόχων και μέτρων, όπως αυτές προδιαγράφονται από την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία, και τις διαθέσιμες

Eδω Ζούμε
Natura 2000

κατευθυντήριες οδηγίες στο πλαίσιο του έργου εκπόνησης των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών που έχει προκηρύξει το ΥΠΕΝ. Τέλος παρουσιάζονται, συνοπτικά, θέματα όπως η υλοποίηση και παρακολούθηση της διαχείρισης μιας προστατευόμενης περιοχής, καθώς και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της.

Μάθημα «Διακυβέρνηση προστατευόμενων περιοχών και συμμετοχή εμπλεκόμενων μερών»

Το μάθημα αναλύει την έννοια της διακυβέρνησης στο πλαίσιο των προστατευόμενων περιοχών, παρουσιάζει τους διαφορετικούς της τύπους σύμφωνα με την Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης (IUCN) καθώς και τις βασικές αρχές μιας χρηστής διακυβέρνησης.

Στη συνέχεια, επικεντρώνεται στο εθνικό σύστημα διακυβέρνησης, όπως αυτό διαμορφώνεται μέσα από το νομικό πλαίσιο, και συζητά τους τρόπους συνεργασίας εμπλεκόμενων φορέων για τη λήψη αποφάσεων καθώς και τα διαθέσιμα εργαλεία συνεργασίας και συνεπικουρίας ή διακυβέρνησης.

Τέλος, παρουσιάζονται συνοπτικά οι προβλεπόμενες διαδικασίες μέσω των οποίων πολίτες και λοιποί εμπλεκόμενοι μπορούν να συμμετέχουν στη διακυβέρνηση των προστατευόμενων περιοχών και στη διαμόρφωση της λήψης αποφάσεων σχετικά με αυτές.

Θεματικός κύκλος 3: Γνωριμία με τις περιοχές Natura 2000

Μάθημα «Η ανάγκη προστασίας της φύσης»

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει μια εισαγωγή στην έννοια της βιοποικιλότητας και στην ανάγκη προστασίας της. Η πρώτη ενότητα αναλύει την έννοια της βιοποικιλότητας, αναδεικνύει την αξία της για τον άνθρωπο και για τον πλανήτη, και παρουσιάζει συνοπτικά στοιχεία για την πλούσια και ξεχωριστή βιοποικιλότητα της Ελλάδας. Η δεύτερη ενότητα επικεντρώνεται στην απώλεια της βιοποικιλότητας και τις αιτίες που την προκαλούν. Επιπλέον, παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη στις αντιλήψεις και τις πρακτικές για την προστασία της φύσης. Τέλος, συζητά την προστασία των ειδών αλλά και τον θεσμό των προστατευόμενων περιοχών, ως κομβικά εργαλεία που εξασφαλίζουν τη συμβατότητα των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων με την προστασία της φύσης.

Μάθημα «Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα»

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας. Η πρώτη ενότητα περιγράφει το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών της χώρας μας, αναφέρεται σε διαφορετικά καθεστώτα προστασίας περιοχών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και παρουσιάζει περιοχές που προστατεύονται στο πλαίσιο διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα. Η δεύτερη ενότητα εστιάζει στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, και παρουσιάζει αναλυτικότερα τον τρόπο επιλογής, τα χαρακτηριστικά, και τους στόχους των περιοχών αυτών.

Θεματικός κύκλος 4: Πως με αφορούν οι περιοχές Natura 2000

Μάθημα «Τι ισχύει σε μια περιοχή Natura 2000»

Το μάθημα αυτό παρουσιάζει μια εισαγωγή στην έννοια της διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, με έμφαση στις περιοχές Natura 2000.

Στην πρώτη ενότητα συζητούνται οι τρόποι με τους οποίους του δίκτυο Natura 2000 προστατεύει τη βιοποικιλότητα μέσω εφαρμογής διαχειριστικών μέτρων και ρύθμισης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζονται τα βασικά εργαλεία διαχείρισης. Η συζήτηση ξεκινά με τη θεσμοθέτηση και λειτουργία προστατευόμενων περιοχών, συνεχίζεται με το Σχέδιο Διαχείρισης και ολοκληρώνεται με την παρουσίαση του σχήματος διακυβέρνησης των προστατευόμενων περιοχών της χώρας μας καθώς και των πηγών χρηματοδότησής του.

Μάθημα «Η διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην πράξη»

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στη διαχείριση των περιοχών Natura 2000 στην πράξη. Πιο συγκεκριμένα περιγράφει τους γενικούς κανόνες και ρυθμίσεις που ισχύουν στο δίκτυο των περιοχών Natura 2000, τις ειδικές ρυθμίσεις στις περιοχές Natura 2000, παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο υλοποιούνται νέα έργα και δραστηριότητες καθώς και διάφορα μέτρα διαχείρισης και καλές πρακτικές από τον ελληνικό χώρο.

Στη δεύτερη ενότητα παρουσιάζεται ο ρόλος που μπορεί να έχει η τοπική κοινωνία στη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, οι τρόποι συμμετοχής στη λήψη των αποφάσεων και οι τρόποι συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας και λοιπών εμπλεκόμενων στις διαδικασίες των δημοσίων διαβουλεύσεων.

3.3.3 Υλικό ηλεκτρονικής πλατφόρμας

Το σχετικό υλικό, το οποίο είναι ειδικά διαμορφωμένο ως προς τη δομή και τη λειτουργικότητά του με βάση τα χαρακτηριστικά της πλατφόρμας (και που, στο σύνολό του, είναι διαθέσιμο αποκλειστικά online), περιλαμβάνει τα ακόλουθα και παρατίθεται στα αντίστοιχα Παραρτήματα:

- Προκλήσεις του WWF Ελλάς για την εγγραφή χρηστών στην πλατφόρμα (Παράρτημα IV),
- Ενδεικτικές εικόνες από τα μαθήματα, τα ερωτηματολόγια, καθώς και τη βεβαίωση παρακολούθησης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας (Παράρτημα V),
- Λίστα εγγεγραμμένων χρηστών έως τον Νοέμβριο 2023 (Παράρτημα VI).

4 Λοιπές δράσεις κατάρτισης έργου LIFE-IP 4 NATURA (2022-2023)

4.1 Διαδικτυακά Σεμινάρια χρήσης του Συστήματος Υποστήριξης Αποφάσεων (Decision Support System - DSS) για τη διαχείριση των περιοχών Natura 2000

Το διαδραστικό γεωχωρικό εργαλείο υποστήριξης λήψης αποφάσεων - DSS LIFE-IP 4 NATURA αναπτύχθηκε από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης-Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών στο πλαίσιο της δράσης C.3. Μετά την ολοκλήρωση της δράσης, την ευθύνη για τη λειτουργία του θα αναλάβει ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ).

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

Το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων - DSS LIFE-IP 4 NATURA σχεδιάστηκε ώστε να είναι φιλικό προς τους χρήστες, χωρίς να απαιτεί ειδικές γνώσεις για τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών. Παρέχει οδηγίες και περιλαμβάνει σε μια ομογενοποιημένη και επικαιροποιημένη βάση την πληροφορία για το δίκτυο Natura 2000, με σκοπό:

- την επιτάχυνση και υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης για έργα και δραστηριότητες εντός του δικτύου Natura 2000 βάσει των διατάξεων του άρθρου 6.3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και του άρθρου 10 του ν. 4014/2011,
- τη διευκόλυνση των αρμόδιων φορέων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο για την καλύτερη παρακολούθηση της κατάστασης των περιοχών Natura 2000 στην Ελλάδα.

Πρόσβαση στο εργαλείο προβλέπεται να έχουν όλοι οι φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για έργα και δραστηριότητες εντός του δικτύου Natura 2000 βάσει των διατάξεων του Άρθρου 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Για την κεφαλαιοποίηση του γεωχωρικού εργαλείου στο πλαίσιο των διαδικασιών προκαταρκτικής αξιολόγησης και δέουσας εκτίμησης που προβλέπονται στο Άρθρο 6.3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, σχεδιάστηκαν σεμινάρια που στοχεύουν στην εξοικείωση των χρηστών με το περιβάλλον, τη δομή και τα περιεχόμενά του, την εκμάθηση του τρόπου λειτουργίας και την παρουσίαση του συνόλου των δυνατοτήτων που προσφέρει.

Τα σεμινάρια διοργανώθηκαν από τον ΟΦΥΠΕΚΑ σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και υλοποιήθηκαν από μέλη της ομάδας του LIFE-IP 4 NATURA. Σημειώνεται ότι η δομή και η λειτουργία του Συστήματος Υποστήριξης Αποφάσεων παρουσιάζονται, για την υποβολή των χρηστών και στο «Εγχειρίδιο χρήσης DSS LIFE-IP 4 NATURA. Έργο LIFE-IP 4 NATURA: Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων, και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα (LIFE16 IPE/GR/000002)» (δράση C.3) και σε έξι βίντεο που δημιουργήθηκαν για την εκμάθηση του εργαλείου (https://youtube.com/playlist?list=PLUhd5P6c4uYy5H3BhiDC7hFi1kJOHwoDi&si=JYULObYvCX_7vLJt), τα οποία έχουν ενσωματωθεί στο εργαλείο DSS. Το εγχειρίδιο αυτό το συνέγραψαν οι Μαλλίνης Γ., Καπανίδης, Ι., Νικολοπούλου Μ., Καββαδία Α., Μητσόπουλος, Ι., μέλη της ομάδας του έργου LIFE-IP 4 NATURA, τόσο από τα δύο πανεπιστήμια όσο και από τον ΟΦΥΠΕΚΑ.

Με βάση τα παραπάνω προσδιορίστηκε το κοινό-στόχος και διοργανώθηκαν τρεις κύκλοι σεμιναρίων. Ο πρώτος κύκλος (Α κύκλος) πραγματοποιήθηκε αμέσως μετά την ολοκλήρωση της πρώτης έκδοσης του εργαλείου κατά το διάστημα Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2022 με τη διεξαγωγή τριών διήμερων σεμιναρίων, ενώ οι άλλοι δύο (Β και Γ κύκλος) μετά την υποβολή της επικαιροποιημένης τελικής έκδοσης το Νοέμβριο 2023 με την υλοποίηση τεσσάρων διαδικτυακών σεμιναρίων.

Τα σεμινάρια του Α' κύκλου πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο διημερίδων εργασίας των Μονάδων Διαχείρισης των Τομέων Α και Β του ΟΦΥΠΕΚΑ. Ο Β' κύκλος είχε επίσης ως αποδέκτες τα στελέχη των ΜΔΠΠ του ΟΦΥΠΕΚΑ και ιδιαίτερα τους εισηγητές των γνωμοδοτήσεων περιβαλλοντικής αδειοδότησης/έγκρισης έργων και δραστηριοτήτων στις προστατευόμενες περιοχές. Ο Γ' κύκλος υλοποιήθηκε για τους 21 συνολικά φορείς/υπηρεσίες με αρμοδιότητες σχετικές με την περιβαλλοντική αδειοδότηση (ΥΠΕΝ, 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και 13 Περιφέρειες).

Εδώ Ζούμε
Natura 2000

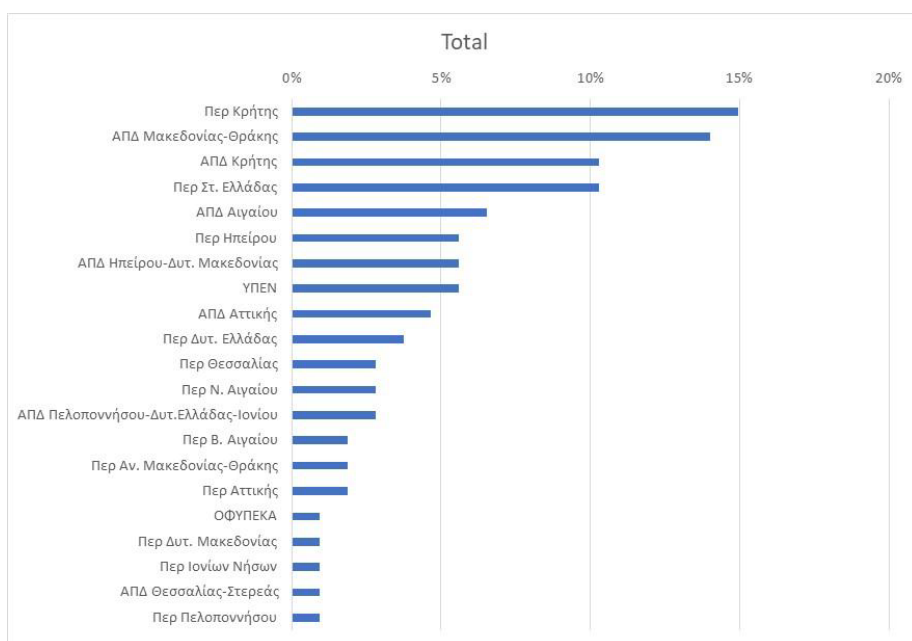
Για την ομαλότερη διεξαγωγή των διαδικτυακών σεμιναρίων (Β' και Γ' κύκλος) διοργανώθηκαν 2 σεμινάρια για κάθε ομάδα σε διαδοχικές ημερομηνίες ώστε να δοθεί η δυνατότητα επιλογής ημέρας παρακολούθησης στους συμμετέχοντες.

Ο συνολικός αριθμός συμμετεχόντων και στους τρεις κύκλους σεμιναρίων ανέρχεται σε 320 άτομα. Η κατανομή τους στους 3 κύκλους και στα μεμονωμένα σεμινάρια δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Κύκλος σεμιναρίου	Αποδέκτες	Ημερομηνία	Τοποθεσία	Πλήθος συμμετεχόντων
A	Στελέχη ΜΔΠΠ Τομέα Α ΟΦΥΠΕΚΑ	25/10/2022	Ξάνθη	35
A	Στελέχη ΜΔΠΠ Τομέα Β ΟΦΥΠΕΚΑ	01/11/2022	Καλάβρυτα	30
A	Στελέχη ΜΔΠΠ Τομέα Α ΟΦΥΠΕΚΑ	07/12/2022	Μεσολόγγι	33
Συνολικοί συμμετέχοντες Α κύκλου				98
B	Στελέχη ΜΔΠΠ Τομέα Α και Β ΟΦΥΠΕΚΑ	07/11/2023	διαδικτυακά	54
B	Στελέχη ΜΔΠΠ Τομέα Α και Β ΟΦΥΠΕΚΑ	08/11/2023	διαδικτυακά	52
Συνολικοί συμμετέχοντες Β κύκλου				106
Γ	Υπηρεσίες εκτός ΟΦΥΠΕΚΑ	16/11/2023	διαδικτυακά	61
Γ	Υπηρεσίες εκτός ΟΦΥΠΕΚΑ	17/11/2023	διαδικτυακά	55
Συνολικοί συμμετέχοντες Γ κύκλου				116

Σε σχέση με τα σεμινάρια του Γ' κύκλου που είχε ευρύτερο φάσμα αποδεκτών φαίνεται ότι ανταποκρίθηκε η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων που προσκλήθηκαν (20 από τους 21). Η ποσοστιαία κατανομή των συμμετεχόντων με βάση το φορέα/υπηρεσία προέλευσης δίνεται στο παρακάτω διάγραμμα.

Εικόνα 1: Ποσοστιαία κατανομή συμμετεχόντων με βάση το φορέα/υπηρεσία προέλευσης

Ο υψηλός αριθμός των συνολικών συμμετεχόντων, το υψηλό ποσοστό εκπροσώπησης/συμμετοχής των φορέων που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση αποτελούν δείκτες αποδοχής της συγκεκριμένης δράσης. Ωστόσο η εκδήλωση ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων για την αξιοποίηση του Συστήματος Υποστήριξης Αποφάσεων μπορεί να αξιολογηθεί θετικά και από τα αιτήματα χορήγησης άδειας χρήσης του εργαλείου όσο και την πληθώρα εξειδικευμένων ερωτημάτων για τις λειτουργίες καθώς και προτάσεις για τη βελτίωσή του.

4.1.1 Υλικό διαδικτυακών σεμιναρίων χρήσης του Συστήματος Υποστήριξης Αποφάσεων (Decision Support System - DSS) για τη διαχείριση των περιοχών Natura 2000

Το σχετικό υλικό για τα διαδικτυακά σεμινάρια χρήσης του συστήματος υποστήριξης αποφάσεων είναι οργανωμένο ανά κύκλο σεμιναρίων (Α, Β, και Γ) περιλαμβάνει τα ακόλουθα και παρατίθεται στα αντίστοιχα Παραρτήματα:

- Σεμινάρια ΟΦΥΠΕΚΑ για το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων - DSS LIFE-IP 4 NATURA (Κύκλος Α): Προσκλήσεις, παρουσίαση, συμμετέχοντες, φωτογραφική τεκμηρίωση (Παράρτημα VII)
- Σεμινάρια ΟΦΥΠΕΚΑ για το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων - DSS LIFE-IP 4 NATURA (Κύκλος Β): Προσκλήσεις, παρουσίαση, συμμετέχοντες, φωτογραφική τεκμηρίωση (Παράρτημα VIII)
- Σεμινάρια ΟΦΥΠΕΚΑ για το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων - DSS LIFE-IP 4 NATURA (Κύκλος Γ): Προσκλήσεις, παρουσίαση, συμμετέχοντες, φωτογραφική τεκμηρίωση (Παράρτημα IX)